

A digitális

világ GPS-e

A Neumann Társaság hírlevele

NJSZT Hírlevél - 458. sz. - 2022. 11. 04.

FÓKUSZBAN

November 10-én: Neumann Konferencia!

Már csak napok választanak el minket november 10-től – de még gyorsan regisztrálhattok éves Neumann Konferenciánkra.

A social media oldalaink lelkes követői apránként már elolvashatták a tervezett előadások szinopszisait, most egyben is közöljük a beharangozó leírásokat és az előadók fotóit. Sokszínű programot sikerült összeállítani, az információs társadalom jegyében.

Bojár Gábor nagyon várt nyitó előadása előtt nekem is lesz egy feladatom: beharangozom a Neumann 120 év jubileumi eseményeit. Nagyon örülnék, ha minél többen meghallgatnátok – és akár ott, élőben is kereshettek, megbeszélhetjük, hogy mivel tudtok hozzájárulni a programhoz – és az általatok tervezett eseményeket is belefoglalhatjuk a nagy Neumann Naptárba.

Most, a Neumann Konferencián a tudományt ünnepeljük – ahogy az MTA teszi egész novemberben – és a jövőre koncentrálunk. Igazán jövőorientált témakörökkel készülünk, mélytanulástól az ipari felhasználású MI-ig.

De a jövőhöz példaképek is kellenek: azok, akik méltók a Neumann, Tarján, Kalmár, Kemény- és Kovács Attila-díjakra és az Életműdíjra. Ünnepeljük őket együtt!

Gyertek el – és a díjátadóknak is örüljünk közösen! Program, immár szinopszisokkal - és regisztráció:

[Neumann Konferencia - AI-től Z-ig | Neumann János Számítógéptudományi Társaság \(njszt.hu\)](https://njszt.hu)

Szalay Imre

HÍREK

ALGO-RITMUS: NÉZD VISSZA VIDEÓN!

Milyen hozzáadott értéket ad az informatika a zenéhez? Az informatikai gondolkodás hogyan hatja át az elektronikus zenét? Milyen módszerek és tudások járultak hozzá az elektronikus zenék műfajgazdagságához? A számítógép csupán egy „hangszer” vagy „társszerző”?

Ezen és hasonló kérdések mentén beszélgetett a Neumann Társaság online meetupján **Kömlödi Ferenc** jövőkutató, író, a Neumann Társaság állandó bloggere, **Dr. Kovács Balázs** filozófus-esztéta, a PTE Design- és Médiaművészeti Intézet Elektronikus zenei és médiaművész szakirány tanszékvezetője, valamint **Kürtössy Nándor** producer, kiadó, a Neumann Társaság tagja.

Youtube-csatornánkon immár megtalálható a meetup teljes felvétele, érdekes zenei mintákkal fűszerezve – elsőként a Hírlevél olvasói tekinthetik meg!

https://youtu.be/Z8_D9cx-Fqc

Magyar Tudomány Ünnepe

A magyar tudomány ünnepéről az MTA már 1997 óta megemlékezik, hivatalosan azonban 2003 óta ünnepeljük minden év november 3-án, azon a napon, melyen 1825-ben **Széchenyi István** birtokainak egy évi jövedelmét felajánlotta a Magyar Tudós

Társaság megalapítására, és ezzel lehetővé tette a Magyar Tudományos Akadémia megalapítását.

Mindenkit bátorítunk, hogy böngéssze az MTA honlapját, számos programba lehet bekapcsolódni a hónap folyamán, akár az Akadémia YT-csatornáján is.

[Magyar Tudomány Ünnepe | MTA](#)

49 ország digitális nomád vízummal – A végső lista

Sokan eljátszunk a gondolattal, milyen lenne valahol egész máshol élni. Élni és dolgozni. Egy teljesen más környezetben. Felkerekedni. És újra felkerekedni. És nemcsak *május 35-én*. Úgy tűnik, ez ma már egyáltalán nem lehetetlen. Egy olyan cikkre hívjuk fel a figyelmeteket, mely az eltökélt digitális nomádoknak egy remek összefoglalás. Fiatalok, kalandra fel!

[49 ország digitális nomád vízummal – A végső lista | Neumann János Számítógéptudományi Társaság \(njszt.hu\)](#)

Tagjaink figyelmébe

Mérsékelt sikerrel debütált Early Bird akciónk, melyet jelenlegi tagjainknak ajánlottunk fel...

... ezért itt is felhívjuk rá a figyelmeteket. Eddig tagtársaink kb. 10%-a élt az ajánlattal. 2023-tól a tagdíj megfizetésének határideje a tárgyév január 31-ig esedékes. A tagdíj nem változott, a magas infláció ellenére sem. 2022. december 15-ig érvényes az Early Bird akciónk, mellyel a tagdíj mértéke 10%-kal csökkenthető. Nincs más teendők, mint [belépni a tagi rendszerbe](#), és befizetni a jövő évi tagdíjat.

Ha ezzel kapcsolatban kérdésetek van, kérjük, tegyétek fel emailben **Lendvai Orsinak** (lendvai.orsolya@njszt.hu).

ICDL a fogyatékosággal élőknek

Egy működő, jó példát mutatunk Óbudáról.

A fogyatékosággal élők számára nemcsak egy kapocs a külvilághoz, de kenyérkereseti lehetőségeket is megnyithat a digitális kompetenciák fejlesztése - és a megszerzett tudás igazolása. Az **Óbudai Egyetem** és a **Neumann Társaság** az elmúlt évtizedekben több mint félezer honfitársunknak biztosított felkészítési- és vizsgalehetőséget az ICDL (korábbi nevén: ECDL) égisze alatt.

Mutatjuk a részleteket, pontos adatokkal!

[ICDL a fogyatékosággal élőknek | Neumann János Számítógéptudományi Társaság \(njszt.hu\)](#)

Nyerj XBOX-ot digitális kompetenciád bizonyításával!

A Neumann Társaság nem csak [az egyetemre készülők](#) körében tartja fontosnak az ICDL-bizonyítványt, hiszen a diákok már a középiskola első éveiben is hasznát vehetik a profi digitális készségeknek. A társaság az év végéig tartó [ICDL Kihívás!](#) kampányával hívja fel a tinédzserkorúak figyelmét a vizsgázás előnyeire. Az akció nem csak az értékes nyeremények – köztük az Xbox és az okosóra – miatt értékes.

Célunk, hogy tanárt és diákot egyaránt motiváljunk vele!

Részletek: [ICDL Kihívás! | Neumann János Számítógéptudományi Társaság \(njszt.hu\)](#)

TEHETSÉGGONDOZÁS

Három bronzérmét szereztek a magyar lányok az EGOI-n

Törökországban zajlott az október 23-án véget ért **Európai Lány Informatikai Diákolimpia**: Antalyából a magyar csapat jó eredménnyel, három bronzéremmel tért haza. A második alkalommal megrendezett EGOI napjainkban különösen fontos verseny, hiszen világszerte és itthon is a szükségesnél kevesebb nő dolgozik informatikusként - a verseny

pedig pont a női tehetségekre irányítja rá a figyelmet, hogy a versenyzők sikereit látva minél több lány kapjon kedvet ehhez a pályához.

[Három bronzérmert szerzett a magyar csapat a második Európai Lány Informatikai Diákolimpián | Neumann János Számítógéptudományi Társaság \(njszt.hu\)](#)

EGOI-zmus a közösségért

A diákolimpiai feladatok követelményei egy évtizedek alatt kialakult rendszer, jól meghatározott szabályokkal, syllabus-szal, amelynek a normáitól nem szerencsés eltérni – erről is beszélgettünk tehetséggondozásért felelős alelnökünkkel, Erdősné dr. Németh Ágnessel, aki csapatvezetőként kísérte a lányokat az EGOI-ra. Beavat minket a versenyfeladatokba, tapasztalatokba és a következő kihívásokba is!

[EGOI-zmus a közösségért: plusz esély a lánytehetségeknek | Neumann János Számítógéptudományi Társaság \(njszt.hu\)](#)

Last minute jelentkezések: Nemes versengések

Itt az idő figyelni a Nemes Tihamér Versenyek első fordulóra, még elfogadunk jelentkezéseket!

A Nemes Tihamér Országos Alkalmazói Tanulmányi Verseny jelentkezési határideje november 15!

[NJSzT - Nemes Tihamér Országos Alkalmazói Tanulmányi Verseny \(elte.hu\)](#)

A programozási verseny első, iskolai fordulója november 9. – a hivatalos jelentkezés határidején túl is érdemes felvenni a kapcsolatot a szervezőkkel: [NJSzT - Nemes Tihamér Nemzetközi Programozási Verseny \(elte.hu\)](#)

Érdeemes tanulmányozni a szintén novemberben esedékes Nemes Tihamér Online Verseny felhívását is. Ez egy bejáratott és nagyon sikeres program, amely révén komoly gyakorlatra tehetnek szert a diákok, akár a jövő diákolimpikonjai is!

[NJSzT - Nemes Tihamér Online Programozási Verseny \(elte.hu\)](https://elte.hu/njszt)

Lezárult a jelentkezés a Harmadik Szombathelyi RobOlimpiára

Szombathelyen az **AGORA SAVARIA Művelődési és Sportházban** 2022. november 24-én megrendezendő Harmadik Szombathelyi RobOlimpiára való jelentkezés határideje lejárt. A versenyre 21 csapat adta be a jelentkezését. A csapatok 2-3 fős létszámból állhatnak, így összesen 49 fő nevezése érkezett be. A csapatvezetők száma nyolc fő, ami azt jelenti, hogy egy-egy csapatvezető több csapatot is nevezett. Egy csapat több versenyszámban is indulhat.

Vármegyei vezetőnk, **Nemes József** áttekintette a versennyel kapcsolatos érdekességeket, adatokat. Várjuk a beszámolót is, sok sikert a robotosoknak!

[Lezárult a jelentkezés a Harmadik Szombathelyi RobOlimpiára | Neumann János Számítógéptudományi Társaság \(njszt.hu\)](https://njszt.hu)

SZAKOSZTÁLY

Itt a konferenciahónap! HPC

A High Performance Computing a kutatások és az üzleti élet területén is egyre inkább megkerülhetetlen fogalom. Alapfeladata a nagy számításigényű feladatok elfogadható időn belüli megvalósítása a rendelkezésre álló hardver eszközök maximális kihasználásával. Hagyományosan ez a szuperszámítógépek használatát jelentette, amelyekhez csak nagyon kevesek férhettek hozzá, azonban az utóbbi évtizedben ez kezd alapvető igényé válni. A többmagos és többprocesszoros rendszerek mellett a grafikus

kártyák teljesítménye is jelentősen megnőtt, nem is beszélve a felhőalapú elosztott rendszerekről.

HPC szakosztályunk november 8-án tart minikonferenciát a témában, mindenkit bátorítunk a részvételre!

[High Performance Computing minikonferencia 2022 | Neumann János Számítógéptudományi Társaság \(njszt.hu\)](https://njszt.hu)

November 11-12-én OGIK!

Többször hírt adtunk már róla, de első novemberi Hírlevelünkben nem maradhat ki a **GIKOF** gazdaságinformatikai szakosztályunk éves konferenciája, az OGIK, amelynek idén **az értékláncok és digitalizáció** a fő témája. Lesz szó üzleti intelligenciáról, üzleti adatelemzésről, adatbiztonságról, fake newsról, versenyképességről. Az alap- és mesterszakos hallgatók pedig a hallgatói szekcióban csatlakozhatnak – várjuk őket a Neumann Társaság tagjai közé is!

[G.I.K.O.F. - OGIK 2022 Konferencia \(njszt.hu\)](https://njszt.hu)

Segít-e a mesterséges intelligencia a magyar nyelv megértésében?

A nyelvészet, nyelvművelés, nyelvtörténet, nyelvrokonság témája sokakat érdekel, szenvedélyes tudományos és olykor közéleti vitákat folytatnak a magyar nyelv múltja- és jelene iránt érdeklődők. A sok, jószándékú értelmezéshez és elemzéshez a számítógéptudomány is hozzá tud tenni szempontokat. Segít-e a mesterséges intelligencia a magyar nyelv megértésében? Az **E-szolgáltatások Minősége Szakosztályunk** november 14-én online workshopot szervez a témáról – a számítógépes vizsgálatok újabb eredményeit a Neumann Társaság berkeiből is jól ismert számítógépes nyelvész és programtervező matematikus tudós, **Prózék Gábor** ismerteti!

[Segít-e a mesterséges intelligencia a magyar nyelv megértésében? | Neumann János Számítógéptudományi Társaság \(njszt.hu\)](https://njszt.hu)

XXXV. Neumann Kollokvium az Agorában!

Nem jártál még Szegeden, a **Szent-Györgyi Albert Agorában**? Ezt orvosolni (!) kell! Nemcsak az ott található, fantasztikus informatikatörténeti gyűjteményünk miatt, hanem mert november 24-25-én ott lesz egyik legpatinásabb szervezetünk, az **Orvos-biológiai Szakosztály** nagy konferenciája. A hazai egészségügyi informatika - több évtizedes hagyománnyal rendelkező - seregszemléje sok szeretettel várja az egyetemeken, kutatóintézetekben, egészségügyi intézményekben, az ipari partnereknél működő kutató- és fejlesztőműhelyek bemutatkozását. A rendezvényhez kapcsolódó kiállítótér lehetőséget ad piaci szereplők megjelenésére is.

A konferencián való részvétel ingyenes, de regisztrációhoz kötött. Határidő: november 10.!

[XXXV. Neumann Kollokvium \(2022\) \(njszt.hu\)](https://www.njszt.hu)

Térinforrás a Youtube-on!

Immár negyedik alkalommal rendezte meg a Térinforrás meetupot a **Térinformatikai és Távérzékelési Szakosztály**. Ezúttal a helyszín a Premier Kultcafé moziterme volt. A résztvevők három izgalmas előadáson vehettek részt:

Dr. Albert Gáspár (ELTE) bemutatta, milyen kihívásokkal jár az útvonaltervezés raszteres térképeken; melyhez tájfutók segítségét vette igénybe. **Dr. Benedek Csaba** (SZTAKI) prezentálta, milyen mesterséges intelligencia módszereket alkalmaznak a gépi környezetérzékeléshez LiDAR kamera és egyéb szenzorok támogatásával. **Pacsó Vivien** (Lechner Tudásközpont) demonstrálta, hogyan segíthetik a úrfelvétel alapú távérzékelési munkát a gépi tanulási módszerek.

Akinek felkeltettük az érdeklődését, szeretettel várjuk a rendezvénysorozat következő, tavasz elejére tervezett alkalmára. Illetve, aki lemaradt volna az előadásokról, visszaneézheti azokat az alábbi csatornán:

<https://www.youtube.com/channel/UCs0-7eqPXQKAU6rKXIfcUWw>

Neumann – szobrok

2023 – jubileumi Neumann 120 év! Erre készülve kéthetente frissítjük – nem titkoltan a Hírlevélhez is hangoltan – új Neumann120.hu oldalunk Kaleidoszkóp rovatát. Várunk is tartalmakat, ötleteket, ritkán látott Neumann-émlékeket. Az a célunk, hogy Neumann János ne csak egy merev szoboralak, hanem velünk élő, inspiráló, ismert személyiség legyen, akinek bemutatjuk személyes oldalait és az őt foglalkoztató témákat.

De azért ne hanyagoljuk a méltó szoborábrázolásokat sem – már jó néhány látható Magyarországon. Most ezeket gyűjtöttük össze! Kihagytunk valamit? Segítsetek gyarapítani a kollekción!

[Neumann 120 Kaleidoszkóp - Emlékév Neumann János születésének 120. évfordulója tiszteletére \(njszt.hu\)](https://www.njszt.hu)

Neumannról, a matematikus zseniről

„Neumann János – és mi, a többiek...” A Magyar Tudomány Ünnepe alkalmából a Neumann Társaság elnöke mesélt Neumann János világról az M5 televízió Librettó című műsorában. Beck György mellett – archív felvételen Wigner Jenő is megszólal az adásban. A Gényusz népszerűsítése mellett a tiszteletére szentelt Neumann 120 évet is beharangoztuk a televízióban!

<https://youtu.be/Zp0q6tYeJNQ>

IIASA 50 – Nemzetközi Alkalmazott Rendszerelmzési Intézet

A Nemzetközi Alkalmazott Rendszerelmzési Intézet (International Institute for Applied Systems Analysis, IIASA) 1972. október 4-én aláírt szerződése alapján, ausztriai székhellyel jött létre, az intézet azóta is a Bécshez közeli Laxenburgban működik. Egyébként a nemzetközi számítógépes hálózati kapcsolatok és az állandó adatbázis-kapcsolat terén is megelőzte a korát (és az internetet), de az ott folyó kutatások sem vesztenek aktualitásukból.

A fél évszázados jubileumot méltó mód ünnepeltük meg a **Magyar Tudományos Akadémia** épületében. Most részletes beszámolóink közöljük (képgalériával) – és hamarosan a prezentációk, majd az előadások videói is elérhetőek lesznek Informatikatörténeti Fórum szakosztályunk oldalán.

[IIASA 50 – nemzetközi jubileumi eseményünk az Akadémián | Neumann János Számítógéptudományi Társaság \(njszt.hu\)](#)

Emlékezés a HCC szakosztályra – a mikrogépek hőskora

Az amerikai Homebrew Computer Club, azaz a számítógépépítők mozgalma az egyik legnagyobb hatású civil kezdeményezés volt a személyi számítógépek korai történetében. A HCC-t **Simonyi Endre** honosította meg Magyarországon – és sok évig az NJSZT szakosztályaként működött hazánkban.

Májusban az ITK-ban láttuk vendégül a HCC egykori tagjait – sztorijaik által megelevenedik a mikroszámítógépek negyven évvel ezelőtti világa. Készült-e Apple II klón Magyarországon? A videóból kiderül!

[Emlékezés a HCC szakosztályra: a számítógépépítés hőskora - YouTube](#)

38. KÖRKAPCSOLÁS

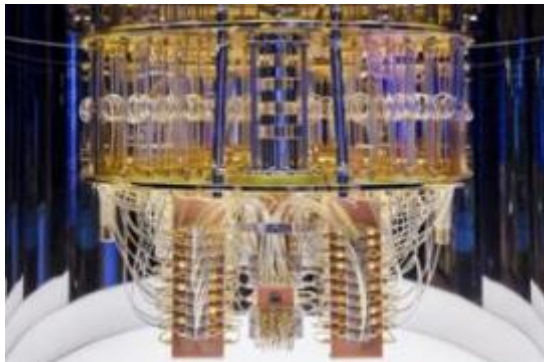

Közeledik a **PMSZ** szakmai partnerségünkkel megrendezésre kerülő programja! A 38. Körkapcsolás konferencia témája a **válság és a változásmenedzsment** lesz. Foglald be a naptáradban: **november 17-én találkozunk!**

További részletek:

[Rendezvények - Magyar Projektmenedzsment Szövetség \(pmsz.hu\)](http://pmsz.hu)

Magyar Tudomány Ünnepe - kvantumszámítógépek

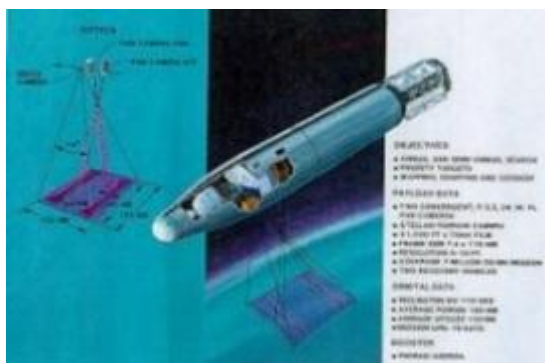

Az utóbbi években szinte naponta találkozunk olyan hírekkel, hogy a hamarosan megépítendő kvantumszámítógépek új korszakot nyitnak, alapjaiban forgatják fel az informatikát, és mindent megváltoztatnak. Az előadás során ezeknek az állításoknak járunk utána. Először megismerjük azokat az alapvető kvantumfizikai elveket, amelyek elvezettek a kvantumszámítógép ötletéig. Ezután áttekintjük, hogy egy esetlegesen működő kvantumszámítógép milyen feladatokban és mennyire múlja felül a klasszikus számítógépeket. Az előadás második felében pedig kiderül, mit lehet tudni a különböző egyetemek, kutatóintézetek és multinacionális cégek kvantumszámítógép-fejlesztéseiről. **Zimborás Zoltán előadása a Magyar Tudomány Ünnepe, november 8-án!**

[Kvantumszámítógépek – mítosz és valóság | Eseménynaptár MTÜ | MTA](#)

Garai Géza Szabadegyetem – az első kémműholdak

November 8-án, Székesfehérvárott folytatódik a szabadegyetem! **Molnár Gábor Péter** egyetemi docens előadásán az amerikai CORONA programról tudhatunk meg érdekességeket. Az **Óbudai Egyetem Alba Regia Műszaki Kara** és a **TIT Fejér Megyei Egyesülete** előadásán 1960-ba utazunk vissza az időben.

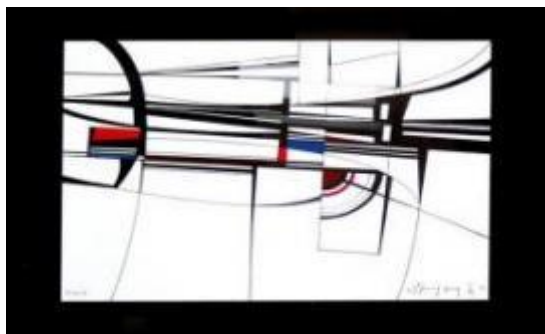

A kéműholdakkal kapcsolatos képanyag Bill Clintonnak köszönhetően 1995 óta nyilvános, ennek révén most a polgári rendeltetésű műholdas távérzékelésnél korábbi időkbe is visszatekinthetünk, például klímavizsgálatokhoz!

[Óbudai Egyetem Alba Regia Műszaki Kar - Garai Géza Szabadegyetem - 2022. november 8. \(uni-obuda.hu\)](https://uni-obuda.hu)

Dargay Lajos – Kinetika

November 9-től december 16-ig, a stuttgarti Liszt Intézetben! **Dargay Lajos Nicolas Schöffer** tanítványaként a magyarországi kinetikus–kibernetikus művészet megalapozója. Műveit szakmai-műszaki alaposság, pontos kivitelezés jellemzi. A mozgásra, fényre, tiszta konstrukcióra épülő kompozícióinak legfontosabb jellemzője a megszerkesztett rend és a művek virtuális terének kiterjesztése.

Szobrászati tevékenysége mellett grafikai munkássága is jelentős. Dargay Lajos az 1960-as évek végétől jó és rendszeres kapcsolatot ápolt a nemzetközi művész világgal s természetesen nem csak az ún. emigrációs magyar alkotók köreiből.

<https://culture.hu/hu/stuttgart/esemenyek/dargay-lajos---kinetika>

Magyar Tudomány Ünnepe – digitális bölcsészek

Az informatika térhódítása az elmúlt évtized során alaposan átalakította az irodalomtudomány módszertanát és szemléletét is. Minden korábnál szabatosabbá vált a szoros szövegelemzés; a nagy terjedelmű szövegek özönén (például az egyes nemzetek regényirodalmának egészén) alkalmazható, olykor már a mesterséges intelligencia tartalom- és érzelelemző eljárásaival is támogatott statisztikai módszerek pedig olyan műfaji, tematikai és retorikai sajátosságok megragadását tették lehetővé, amelyek korábban elérhetetlenek lettek volna.

Kecskeméti Gábor előadása a Magyar Tudomány Ünnepeén, november 17-én!

(A mellékelt képen Papp Tibor költő, a digitális irodalom úttörője.)

[Az irodalomtudomány mint digitális bölcsészet: aktuális kutatási irányok és fejlesztési eredmények](#) | [Eseménynaptár MTÜ](#) | [MTA](#)

32. Országos Tudományos és Innovációs Olimpia

Diákok figyeltem! A versenybe egyénileg vagy kétfős csapatba szerveződve jelentkezhetek, ha 2002. szeptember 1. és 2009. augusztus 31. között születtetek, és még nem kezdtétek meg felsőoktatási tanulmányaitokat.

Pályázatok műszaki, természettudományi, környezetvédelmi, informatikai, valamint matematikai területről bármilyen innovatív alkotással, találmánnyal, kutató vagy fejlesztő, ill. tudományos munka eredményével, akár a határon túlról is! Nem kell más, csak egy szuper terv és az elszántságotok, hiszen minden nagy dolog egy ötlettel kezdődik!

A kidolgozandó vagy megoldandó feladat, ötlet max. 2 oldalas tervét a www.otio.hu/nevezes oldalra kell feltölteni **2022. november 28-án, éjfélig.** [Magyar Innovációs Szövetség \(innovacio.hu\)](http://MagyarInnovaciosSzövetség.innovacio.hu)

1%

Tájékoztatjuk olvasóinkat, hogy a Neumann Társaság az adó 1% felajánlásokból 271.048 Ft-ot kapott. Köszönjük a támogatást, az összeget az NJSZT szakmai céljaira, elsősorban a központi, teljes tagságnak szóló rendezvényekre fordítottuk!

Előre is köszönjük a további támogatásokat is!

Támogatóink

